

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 347/2011-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. septembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť M. C., Ž., zastúpeného advokátom JUDr. R. K., N., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 14 Co 116/2011-64 z 19. apríla 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. C. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. júla 2011 doručená sťažnosť M. C. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu

v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 14 Co 116/2011 z 19. apríla 2011 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“).

2. Zo sťažnosti a z pripojených písomností vyplýva, že sťažovateľ od 3. októbra 2006 pracoval v spoločnosti T., s. r. o. (ďalej len „zamestnávateľ“). Zamestnávateľ dal sťažovateľovi dve výpovede z pracovného pomeru, a to z 15. februára 2010 z dôvodu § 63 ods. 2 písm. b) zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákonník práce“) a druhú z 24. februára 2010 z dôvodu § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce. Sťažovateľ namietal na Okresnom súde Žiar nad Hronom (ďalej len „okresný súd“) neplatnosť výpovede. O tejto žalobe rozhodol okresný súd rozsudkom č. k. 13 C 162/2010-39 z 24. novembra 2010 tak, že *„určil, že výpoveď daná žalobcovi zamestnávateľom dňa 15. 2. 2010 je neplatná a do zvyšku návrh zamietol“*. Krajský súd na odvolanie sťažovateľa napadnutú časť rozsudku prvostupňového súdu svojím rozsudkom sp. zn. 14 Co 116/2011 z 19. apríla 2011 ako vecne správnu potvrdil.

3. Sťažovateľ vo svojej argumentácii napádal porušenie označených práv rozsudkom krajského súdu, keď v podstatnom dôvodil, že *„... súd... nenariadil pojednávanie vo veci na prejednanie odvolania... tak konal v rozpore s ustanovením § 214 ods. 1 písm. a Občianskeho súdneho poriadku, kedy pojednávanie mal nariadiť pre doplnenie dokazovania. Dokazovanie bolo preukázateľne doplnené po podaní odvolania a nenariadením pojednávania bolo sťažovateľovi odňaté právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom. Takýmto postupom súdu bola sťažovateľovi odňatá možnosť konať pred súdom a tým bolo porušené právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie.“*. Okrem procesných nedostatkov vytkol krajskému súdu aj nesprávne právne posúdenie veci v jej merite – *„... žalobcove tvrdenie o nemožnosti dať zamestnancovi zo strany zamestnávateľa dve súbežné výpovede nepovažoval Krajský súd... v konaní 14 Co 116/2011 za dôvodné“*.

4. Rozsudok krajského súdu sťažovateľ napadol okrem podanej ústavnej sťažnosti tiež dovolaním. *„Proti rozsudku Krajského súdu... podal sťažovateľ dovolanie dňa 19. 4. 2011. Do dnešného dňa nemá sťažovateľ vedomosť o tom v akom štádiu je konanie o podanom dovolaní. Sťažovateľ podáva ústavnú sťažnosť z dôvodu, porušení svojich základných práv a z dôvodu plynutia lehoty na jej podanie.“*

5. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa... na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru... a čl. 46 ods. 1 Ústavy... rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 14 Co 116/2011 zo dňa 19. 04. 2011 porušené bolo.

2. Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 14 Co 116/2011 zo dňa 19. 4. 2011 a rozsudok Okresného súdu v Žiari nad Hronom č. k. 13 C 162/2010 zo dňa 24. 11. 2010 sa zrušuje a vec sa Okresnému súdu v Žiari nad Hronom vracia na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Banskej Bystrici je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania...“

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na ktorých prerokovanie ústavný súd nemá právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné sťažnosti, alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Rovnako môže ústavný súd odmietnuť sťažnosť aj vtedy, ak je zjavne neopodstatnená.

8. Princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich.

9. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré v občianskom súdnom konaní sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05). Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

10. Podstatou námietok sťažovateľa je právne posúdenie merita veci krajským súdom ako súdom odvolacím a zároveň preskúmanie jeho postupu v odvolacom konaní pri prerokovaní odvolania, a to predovšetkým posúdením hľadiska rešpektovania/dodržania ním označených práv, ktorých vyslovenia porušenia sa domáha, ako v konaní pred ústavným súdom, tak aj podaním dovolania Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), pričom podanie aj ústavnej sťažnosti sťažovateľ výslovne zdôvodnil svojou obavou z uplynutia lehoty, ktorej dôsledkom by bola strata možnosti domáhať sa ochrany ústavnosti v konaní pred ústavným súdom: „*Sťažovateľ podáva ústavnú sťažnosť*“

z dôvodu porušeni svojich základných práv a z dôvodu plynutia lehoty na jej podanie. Prípadným márnym uplynutím zákonnej lehoty by sa sťažovateľ nemohol domáhať ochrany svojich práv.“ (pozri bod 2, 3 a 4).

11. Ak sa za tejto situácie domáha svojho práva jednak na najvyššom súde a zároveň aj na ústavnom súde, musela byť sťažnosť odmietnutá pre jej predčasnosť, pretože o ochrane označených práv, ktorých porušenie namieta, bude najprv rozhodovať najvyšší súd.

12. Ústavný súd preto zaujal názor (podobne I. ÚS 169/09), že v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej ústavnej sťažnosti je ústavná sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o takomto opravnom prostriedku (v danom prípade o dovolaní). Pritom lehota na podanie takejto sťažnosti bude považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu (porovnaj tiež rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská proti Česká republika, sťažnosť č. 46129/99 a jeho body 51, 53, 54, alebo vo veci Soffer proti Česká republika, sťažnosť č. 31419/04 a jeho body 47 a 48) napadnutému opravným prostriedkom (riadnym alebo mimoriadnym).

13. Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou, ako aj ďalšími návrhmi sťažovateľa meritórne nezaoberal, ale podľa zásady ratio temporis ju odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. septembra 2011